Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο πενταμελές τμήμα)

της 8ης Μαρτίου 2012*

«Προσφυγή ακυρώσεως — Κρατικές ενισχύσεις — Καθεστώς ενισχύσεων που καθιστά δυνατή τη φορολογική απόσβεση της χρηματοοικονομικής υπεραξίας σε περίπτωση κτήσεως μεριδίων του κεφαλαίου αλλοδαπής εταιρίας — Απόφαση κηρύσσουσα το καθεστώς ενισχύσεων συμβατό με την κοινή αγορά και μη διατάσσουσα την ανάκτηση των ενισχύσεων — Πράξη περιλαμβάνουσα εκτελεστικά μέτρα — Πράξη που δεν αφορά ατομικά τον προσφεύγοντα — Απαράδεκτο»

Στην υπόθεση T-221/10,

Iberdrola, SA, με έδρα το Μπιλμπάο (Ισπανία), εκπροσωπούμενη από τους J. Ruiz Calzado, M. Núñez-Müller και J. Domínguez Pérez, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους R. Lyal και C. Urraca Caviedes,

καθής,

με αντικείμενο αίτημα ακυρώσεως του άρθρου 1, παράγραφος 1, της αποφάσεως 2011/5/ΕΚ της Επιτροπής, της 28ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη φορολογική απόσβεση χρηματοοικονομικής υπεραξίας σε περίπτωση κτήσεως μεριδίων του κεφαλαίου αλλοδαπής εταιρίας, υπό τον αριθμό C 45/07 (πρώην NN 51/07, πρώην CP 9/07), η οποία εφαρμόσθηκε από την Ισπανία (ΕΕ 2011, L 7, σ. 48),

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους L. Truchot (εισηγητή), πρόεδρο, M. E. Martins Ribeiro και N. Wahl, S. Soldevila Fragoso και H. Kanninen, δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, βοηθός γραμματέας,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 24ης Οκτωβρίου 2011,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Με πλείονες γραπτές ερωτήσεις που κατέθεσαν κατά τα έτη 2005 και 2006 (E-4431/05, E-4772/05, E-5800/06 και P-5509/06), μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ζήτησαν από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διευκρινίσεις σχετικά με τον χαρακτηρισμό ως κρατικής ενισχύσεως της διατάξεως του άρθρου 12, παράγραφος 5, που εισήχθη στον ισπανικό νόμο περί φόρου εταιριών με τον Ley 24/2001, de Medidas Fiscales, Administrativas y del Orden Social (νόμο 24/2001, περί λήψεως φορολογικών και διοικητικών μέτρων, καθώς και μέτρων που αφορούν την κοινωνική τάξη), της 27ης Δεκεμβρίου 2001 (*BOE* αριθ. 313, της 31ης Δεκεμβρίου 2001, σ. 50493), και η οποία περιλαμβάνεται και στο Real Decreto Legislativo 4/2004, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley del Impuesto sobre Sociedades (βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 4/2004, περί εγκρίσεως του τροποποιημένου κειμένου του νόμου περί φόρου εταιριών), της 5ης Μαρτίου 2004 (*BOE* αριθ. 61, της 11ης Μαρτίου 2004, σ. 10951) (στο εξής: επίμαχο καθεστώς). Η Επιτροπή απήντησε κατ' ουσίαν ότι, βάσει των στοιχείων που είχε στη διάθεσή της, το επίμαχο καθεστώς δεν ενέπιπτε κατά τα φαινόμενα στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων περί κρατικών ενισχύσεων.

2 Με τις από 15 Ιανουαρίου και 26 Μαρτίου 2007 επιστολές, η Επιτροπή κάλεσε τις ισπανικές αρχές να της παράσχουν στοιχεία προκειμένου να εκτιμήσει το περιεχόμενο και τα αποτελέσματα του επίμαχου καθεστώτος. Με επιστολές της 16ης Φεβρουαρίου και της 4ης Ιουνίου 2007, το Βασίλειο της Ισπανίας κοινοποίησε στην Επιτροπή τα στοιχεία που είχαν ζητηθεί.

3 Με τηλεομοιοτυπία της 28ης Αυγούστου 2007, η Επιτροπή έλαβε καταγγελία ιδιώτη επιχειρηματία ο οποίος ισχυριζόταν ότι το επίμαχο καθεστώς συνιστά κρατική ενίσχυση η οποία δεν είναι συμβατή με την κοινή αγορά.

4 Με απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2007 (περίληψη στην ΕΕ C 311, σ. 21), η Επιτροπή κίνησε επίσημη διαδικασία ελέγχου όσον αφορά το επίμαχο καθεστώς.

5 Με επιστολή της 5ης Δεκεμβρίου 2007, το Βασίλειο της Ισπανίας απέστειλε στην Επιτροπή τις παρατηρήσεις του επί της αποφάσεως αυτής περί κινήσεως της επίσημης διαδικασίας. Μεταξύ της 18ης Ιανουαρίου και της 16ης Ιουνίου 2008, η Επιτροπή έλαβε επίσης τις παρατηρήσεις 32 ενδιαφερομένων τρίτων, μεταξύ των οποίων και αυτές της Iberdrola, SA, νυν προσφεύγουσας. Με τις από 30 Ιουνίου 2008 και 22 Απριλίου 2009 επιστολές, το Βασίλειο της Ισπανίας υπέβαλε τα σχόλιά του επί των παρατηρήσεων των ενδιαφερόμενων τρίτων.

6 Στις 18 Φεβρουαρίου 2008, στις 12 Μαΐου και στις 8 Ιουνίου 2009, οργανώθηκαν συσκέψεις τεχνικού χαρακτήρα με τις ισπανικές αρχές. Συσκέψεις τεχνικού χαρακτήρα οργανώθηκαν και με ορισμένους από τους 32 ενδιαφερόμενους τρίτους.

7 Με επιστολή της 14ης Ιουλίου 2008 και με ηλεκτρονική επιστολή της 16ης Ιουνίου 2009, το Βασίλειο της Ισπανίας υπέβαλε στην Επιτροπή πρόσθετα στοιχεία.

8 Η Επιτροπή περάτωσε τη διαδικασία, όσον αφορά τις κτήσεις μεριδίων εταιρικού κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκαν εντός της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, με την απόφασή της 2011/5/ΕΚ, της 28ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη φορολογική απόσβεση της χρηματοοικονομικής υπεραξίας σε περίπτωση κτήσεως μεριδίων του κεφαλαίου αλλοδαπής εταιρίας, υπό τον αριθμό C 45/07 (πρώην NN 51/07, πρώην CP 9/07), η οποία εφαρμόσθηκε από την Ισπανία (ΕΕ 2011, L 7, σ. 48, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

9 Με την προσβαλλόμενη απόφαση κρίθηκε ασύμβατο προς την κοινή αγορά το επίμαχο καθεστώς, το οποίο συνίσταται σε φορολογικό πλεονέκτημα που καθιστά δυνατή στις ισπανικές εταιρίες την απόσβεση της υπεραξίας λόγω κτήσεως μεριδίων εταιρικού κεφαλαίου αλλοδαπών επιχειρήσεων, σε περίπτωση κατά την οποία έχει εφαρμογή στην κτήση μεριδίων κεφαλαίου εταιριών εγκατεστημένων εντός της Ενώσεως.

10 Βάσει, πάντως, του άρθρου 1, παράγραφοι 2 και 3, της προσβαλλομένης αποφάσεως, επιτρέπεται η συνέχιση εφαρμογής του επίμαχου καθεστώτος, δυνάμει της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, στην περίπτωση μεριδίων εταιρικού κεφαλαίου που αποκτήθηκαν πριν δημοσιευθεί, στις 21 Δεκεμβρίου 2007, στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* η απόφαση περί κινήσεως της επίσημης διαδικασίας ελέγχου, καθώς και στην περίπτωση κατά την οποία η διαδικασία κτήσεως μεριδίων εταιρικού κεφαλαίου, υποκείμενης στην έγκριση ρυθμιστικής αρχής στην οποία είχε κοινοποιηθεί πριν την ημερομηνία αυτή, είχε κινηθεί κατά τρόπο αμετάκλητο προ της 21ης Δεκεμβρίου 2007.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

11 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 18 Μαΐου 2010, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

12 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 30 Σεπτεμβρίου 2005, η Επιτροπή ήγειρε ένσταση απαραδέκτου βάσει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου.

13 Στις 16 Νοεμβρίου 2010, η προσφεύγουσα κατέθεσε τις παρατηρήσεις της επί της ενστάσεως απαραδέκτου που είχε εγείρει η Επιτροπή.

14 Στις 8 Ιουνίου 2011, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 14 του Κανονισμού Διαδικασίας και κατόπιν προτάσεως του ογδόου τμήματος, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να παραπέμψει την υπό κρίση υπόθεση ενώπιον πενταμελούς τμήματος.

15 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (όγδοο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να κινήσει την προφορική διαδικασία προκειμένου να αποφανθεί επί της ενστάσεως απαραδέκτου που είχε εγείρει η Επιτροπή και να θέσει ερωτήσεις στους διαδίκους. Οι διάδικοι απάντησαν στις ερωτήσεις εντός των προθεσμιών που είχαν ταχθεί.

16 Οι διάδικοι ανέπτυξαν τις απόψεις τους και απάντησαν στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 24ης Οκτωβρίου 2011.

17 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει το άρθρο 1, παράγραφος 1, της προσβαλλομένης αποφάσεως·

— να απορρίψει την ένσταση απαραδέκτου που ήγειρε η Επιτροπή·

— να διατάξει τη συνέχιση της διαδικασίας και να τάξει στην Επιτροπή προθεσμία, μη επιδεχόμενη παράταση λαμβανομένης υπόψη της αδικαιολόγητης καθυστερήσεως της διαδικασίας, για την κατάθεση του υπομνήματος αντικρούσεως·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

18 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να κηρύξει απαράδεκτη την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

19 Οι παρατηρήσεις της προσφεύγουσας επί της ενστάσεως απαραδέκτου περιλαμβάνουν και αίτημα λήψεως μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας, προκειμένου το Γενικό Δικαστήριο να ζητήσει από την Επιτροπή, αφενός, να προσκομίσει τα έγγραφα τα οποία είχε απευθύνει στο Βασίλειο της Ισπανίας στο πλαίσιο της διαδικασίας ελέγχου ζητώντας του στοιχεία σχετικά με τους φορολογούμενους που είχαν κάνει χρήση του επίμαχου καθεστώτος, καθώς και τις απαντήσεις που είχε αποστείλει το κράτος μέλος αυτό, και, αφετέρου, να απαντήσει αν είχε τη δυνατότητα να λάβει γνώση του ακριβούς αριθμού και της ταυτότητας των δικαιούχων του επίμαχου καθεστώτος ενισχύσεων έως τον Οκτώβριο του 2009.

Σκεπτικό

20 Η Επιτροπή διατείνεται ότι η υπό κρίση προσφυγή είναι απαράδεκτη για τον λόγο ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι είχε έννομο συμφέρον να ασκήσει την προσφυγή, ούτε ότι η προσβαλλόμενη απόφαση την αφορά ατομικά.

21 Καταρχάς πρέπει να εξετασθεί ο δεύτερος λόγος απαραδέκτου τον οποίο προβάλλει με την ένστασή της η Επιτροπή.

22 Κατά το άρθρο 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, «[κ]άθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί, υπό τις προϋποθέσεις του πρώτου και του δευτέρου εδαφίου, να ασκεί προσφυγή κατά των πράξεων των οποίων είναι αποδέκτης ή που το αφορούν άμεσα και ατομικά, καθώς και κατά των κανονιστικών πράξεων που το αφορούν άμεσα χωρίς να περιλαμβάνουν εκτελεστικά μέτρα».

23 Δεδομένου ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε κατόπιν επίσημης διαδικασίας ελέγχου και δεν έχει ως αποδέκτη την προσφεύγουσα, το ζήτημα αν θίγεται η προσφεύγουσα ατομικώς πρέπει να εξετασθεί βάσει των κριτηρίων που έχουν τεθεί με την απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937). Επομένως, η προσφεύγουσα πρέπει να αποδείξει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση τη θίγει λόγω ορισμένων ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών της ή λόγω μιας πραγματικής καταστάσεως η οποία τη διακρίνει έναντι κάθε άλλου προσώπου και, ως εκ τούτου, την εξατομικεύει κατά τρόπο ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη της αποφάσεως (βλ., σχετικώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Απριλίου 2004, C-298/00 P, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-4087, σκέψη 36 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

24 Πρωτίστως, η προσφεύγουσα επικαλείται, κατ' ουσίαν, την ιδιότητα της δικαιούχου του επίμαχου καθεστώτος για να αποδείξει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία το εν λόγω καθεστώς κηρύσσεται παράνομο και μη συμβατό με την κοινή αγορά, τη θίγει ατομικά.

25 Κατά πάγια νομολογία, μια επιχείρηση δεν μπορεί, καταρχήν, να ασκήσει παραδεκτώς προσφυγή ακυρώσεως στρεφόμενη κατά αποφάσεως της Επιτροπής απαγορεύουσας τομεακό καθεστώς ενισχύσεων, εάν η απόφαση αυτή αφορά την εν λόγω επιχείρηση απλώς και μόνο λόγω του ότι δραστηριοποιείται στον οικείο τομέα και λόγω της ιδιότητάς της ως δυνητικής δικαιούχου του εν λόγω καθεστώτος. Συγκεκριμένα, η απόφαση αυτή αποτελεί, όσον αφορά την εν λόγω επιχείρηση, μέτρο γενικής ισχύος το οποίο έχει εφαρμογή σε αντικειμενικώς καθοριζόμενες περιπτώσεις και συνεπάγεται έννομα αποτελέσματα για μια κατηγορία προσώπων τα οποία αφορά κατά τρόπο γενικό και αόριστο (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 37 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουνίου 2009, T-309/02, Acegas κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. II-1809, σκέψη 47 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

26 Εντούτοις, εφόσον η επίμαχη απόφαση αφορά την προσφεύγουσα δικαιούχο όχι μόνο υπό την ιδιότητα της επιχειρήσεως του οικείου τομέα, η οποία είναι δυνητική δικαιούχος του καθεστώτος ενισχύσεων, αλλά και υπό την ιδιότητά της του πραγματικού δικαιούχου ατομικής ενισχύσεως χορηγούμενης βάσει αυτού του καθεστώτος, της οποίας την ανάκτηση διέταξε η επιτροπή, τότε η εν λόγω απόφαση αφορά την προσφεύγουσα ατομικά, η δε προσφυγή της τελευταίας κατά της αποφάσεως είναι παραδεκτή (βλ., σχετικώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Οκτωβρίουc 2000, C-15/98 και C-105/99, Ιταλία και Sardegna Lines κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-8855, σκέψεις 34 και 35, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, T-75/03, Banco Comercial dos Açores κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 44).

27 Ως εκ τούτου, πρέπει να εξετασθεί αν η προσφεύγουσα έχει την ιδιότητα του πραγματικού δικαιούχου ατομικής ενισχύσεως η οποία χορηγήθηκε βάσει του καθεστώτος ενισχύσεων που αφορά η προσβαλλόμενη απόφαση και της οποίας την ανάκτηση διέταξε η Επιτροπή (βλ., σχετικώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Ιουνίου 2011, C-71/09 P, C-73/09 P και C-76/09 P, Comitato «Venezia vuole vivere» κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2011, σ. I-4727, σκέψη 53 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

28 Συναφώς, η προσφεύγουσα διατείνεται καταρχάς ότι απέκτησε μερίδια εταιρικού κεφαλαίου στον ελληνικό όμιλο Metal Industry of Arcadia C. Rokas, SA το 2008 και το 2009 και ότι η προσβαλλόμενη απόφαση επιβάλλει την ανάκτηση των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στους δικαιούχους και αφορούν πράξεις μεταγενέστερες της 21ης Δεκεμβρίου 2007. Δεύτερον, υποστηρίζει ότι η απόφαση την αφορά ατομικά και λόγω των πράξεων που πραγματοποίησε πριν την 21η Δεκεμβρίου 2007.

29 Όσον αφορά τις μεταγενέστερες της 21ης Δεκεμβρίου πράξεις, πρέπει να επισημανθεί ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι εφαρμόσθηκε το επίμαχο καθεστώς στις πράξεις κτήσεως από την προσφεύγουσα μεριδίων κεφαλαίου των εταιριών του οικείου ελληνικού ομίλου. Έτσι, η προσφεύγουσα έκανε λόγο στα υπομνήματά της για πρόθεση απλώς εφαρμογής του καθεστώτος αυτού και επιβεβαίωσε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι δεν ζήτησε την εφαρμογή αυτή με καμία από τις φορολογικές δηλώσεις της.

30 Ως εκ τούτου, η περίπτωση της προσφεύγουσας δεν διαφέρει εξ αυτού του λόγου από αυτήν οποιασδήποτε επιχειρήσεως η οποία πραγματοποίησε πράξη δυνάμενη να επωφεληθεί του επίμαχου καθεστώτος και αποτελεί, επομένως, δυνητική και όχι πραγματική δικαιούχο του καθεστώτος αυτού (βλ., σχετικώς, προπαρατεθείσα απόφαση Acegas κατά Επιτροπής, σκέψεις 51 έως 54). Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η προσβαλλόμενη απόφαση την αφορά ατομικά ως προς τις μεταγενέστερες της 21ης Δεκεμβρίου 2007 πράξεις.

31 Όσον αφορά τις προγενέστερες της 21ης Δεκεμβρίου 2007 πράξεις, η προσφεύγουσα απέδειξε ότι έχει την ιδιότητα του πραγματικού δικαιούχου του επίμαχου καθεστώτος. Συγκεκριμένα, επισύναψε στις παρατηρήσεις της επί της ενστάσεως απαραδέκτου έγγραφο που βεβαιώνει ότι εφήρμοσε το επίμαχο καθεστώς σε πλείονες περιπτώσεις κτήσεως μεριδίων εταιρικού κεφαλαίου, εκ των οποίων η πρώτη, στις 23 Απριλίου 2007, αφορούσε μερίδια κεφαλαίου εταιρίας εδρεύουσας στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι δε υπόλοιπες, χρονολογούμενες την 1η Δεκεμβρίου 2004 και την 1η Δεκεμβρίου 2005, εταιρίας εδρεύουσας στην Ελλάδα. Πάντως, βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 2, και του άρθρου 4, παράγραφος 1, της προσβαλλομένης αποφάσεως, η υποχρέωση ανακτήσεως που προβλέπει η απόφαση αυτή δεν αφορά την προσφεύγουσα.

32 Συναφώς, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, πρώτον, ότι το να γίνεται δεκτό ότι πράξη κηρύσσουσα ενίσχυση μη συμβατή αφορά προσφεύγοντα ατομικώς δεν μπορεί να περιορισθεί μόνον στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η πράξη αυτή επιβάλλει την ανάκτηση της επίμαχης ενισχύσεως. Εν προκειμένω, η απόφαση αφορά ατομικά την προσφεύγουσα λόγω του ότι αυτή ανήκει σε κλειστό κύκλο δικαιούχων της ενισχύσεως, των οποίων ο αριθμός και η ταυτότητα ήταν δυνατό να προσδιορισθεί κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως. Ως προς το ζήτημα αυτό, η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να λάβει το προμνημονευθέν στη σκέψη 19 μέτρο

οργανώσεως της διαδικασίας. Επιπλέον, κατά την προσφεύγουσα, η ενεργός συμμετοχή της στην επίσημη διαδικασία ελέγχου, η οποία συνάγεται ιδίως από τη συμμετοχή των εκπροσώπων της σε σύσκεψη με την Επιτροπή, στις 16 Απριλίου 2008, σύσκεψη που μνημονεύεται στην ενδέκατη αιτιολογική σκέψη της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθώς και η μνεία, στη δεύτερη αιτιολογική σκέψη της προσβαλλομένης αποφάσεως, της κτήσεως από την προσφεύγουσα μεριδίων κεφαλαίου της εταιρίας Scottish Power αποδεικνύουν ότι ελήφθη υπόψη ειδικώς η περίπτωσή της και ότι, ως εκ τούτου, η απόφαση αφορά την προσφεύγουσα ατομικά.

33 Επιβάλλεται καταρχάς να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η δυνατότητα προσδιορισμού, με μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό ακριβείας, του αριθμού ή και της ταυτότητας των υποκειμένων δικαίου στην περίπτωση των οποίων έχει εφαρμογή ένα μέτρο ουδόλως συνεπάγεται ότι το μέτρο αυτό αφορά τα εν λόγω πρόσωπα ατομικά, σε περίπτωση κατά την οποία, όπως εν προκειμένω, η ως άνω εφαρμογή επέρχεται βάσει μιας αντικειμενικής νομικής ή πραγματικής καταστάσεως την οποία καθορίζει η οικεία πράξη (βλ., σχετικώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Νοεμβρίου 2001, C-451/98, Antillean Rice Mills κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2001, σ. I-8949, σκέψη 52, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουνίου 2009, T-292/02, Confservizi κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. II-1659, σκέψη 53). Ως εκ τούτου, παρέλκει η λήψη του μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας που ζήτησε η προσφεύγουσα και το οποίο σκοπεί, κατ' ουσίαν, στο να καθορισθεί αν η Επιτροπή ήταν σε θέση να προσδιορίσει την ταυτότητα των δικαιούχων του επίμαχου καθεστώτος.

34 Εξάλλου, κατά τη νομολογία, έχει γίνει βεβαίως δεκτό ότι πράξη ενδέχεται να αφορά ατομικά προσφεύγοντα λόγω της ενεργού συμμετοχής του στη διαδικασία κατόπιν της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη πράξη. Εντούτοις, οι υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν τέτοιες αποφάσεις αφορούσαν ειδικές περιπτώσεις στις οποίες ο προσφεύγων κατείχε θέση διαπραγματευτή σαφώς καθορισμένη και στενά συνδεδεμένη με το ίδιο το αντικείμενο της αποφάσεως, γεγονός που τον περιήγαγε σε πραγματική κατάσταση η οποία τον διέκρινε έναντι κάθε άλλου προσώπου (βλ., σχετικώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Ιουλίου 2009, C-319/07 P, 3F κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I-5963, σκέψεις 85 έως 95 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

35 Εν προκειμένω, όμως, η προσφεύγουσα απλώς υπέβαλε παρατηρήσεις, όπως και οι υπόλοιποι 31 ενδιαφερόμενοι, οι δε εκπρόσωποί της μετείχαν, από κοινού με εκπροσώπους άλλων ενδιαφερόμενων τρίτων, σε σύσκεψη με την Επιτροπή, στις 16 Απριλίου 2008. Οι περιστάσεις αυτές δεν μπορούν να καταδείξουν ότι η προσφεύγουσα κατείχε θέση διαπραγματευτή, βάσει της οποίας θα γινόταν δεκτό ότι η επίμαχη απόφαση την αφορά ατομικά.

36 Μολονότι η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η συμμετοχή της στην επίσημη διαδικασία ελέγχου και το γεγονός ότι στην προσβαλλόμενη απόφαση μνημονεύεται η απόκτηση μεριδίων της Scottish Power από την προσφεύγουσα αποδεικνύουν ότι ειδικώς η περίπτωσή της αποτέλεσε το αντικείμενο σε βάθος συζητήσεων βάσει των οποίων συνάγεται ότι η απόφαση την αφορά ατομικά, κατά την απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Νοεμβρίου 2001, T-9/98, Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie κατά Επιτροπής (Συλλογή 2001, σ. II-3367), εντούτοις δεν προσκόμισε στοιχεία βάσει των οποίων αποδεικνύεται ότι η περίπτωσή της ήταν παρεμφερής αυτής του προσφεύγοντος στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προμνημονευθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου.

37 Συγκεκριμένα, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προμνημονευθείσα απόφαση Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie κατά Επιτροπής (βλ. σκέψεις 80 έως 82), η διάταξη του γερμανικού φορολογικού νόμου, την οποία έκρινε μη συμβατή η επίμαχη απόφαση της Επιτροπής, είχε θεσπισθεί για λόγους που αφορούσαν, ιδίως, την ειδική περίπτωση της προσφεύγουσας. Η ειδική αυτή περίπτωση αποτέλεσε το αντικείμενο όχι μόνο γραπτών παρατηρήσεων εκ μέρους της Γερμανικής Κυβερνήσεως και της μητρικής εταιρίας της προσφεύγουσας, αλλά και σε βάθος συζητήσεων μεταξύ της κυβερνήσεως αυτής και της Επιτροπής. Επιπλέον, η Γερμανική Κυβέρνηση πρότεινε στην Επιτροπή την εφαρμογή της επίμαχης διατάξεως αποκλειστικώς στην περίπτωση της προσφεύγουσας,

κοινοποιώντας ατομικώς όλες τις άλλες περιπτώσεις ενδεχόμενης εφαρμογής αυτής της διατάξεως. Στην επίμαχη απόφαση, η Επιτροπή εξέτασε αυτή την πρόταση και επισήμανε τους λόγους για τους οποίους δεν μπορούσε να γίνει δεκτή.

38 Εν προκειμένω, όμως, η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο δυνάμενο να αποδείξει την ύπαρξη ειδικής περιπτώσεως η οποία αποτέλεσε το αντικείμενο σε βάθος συζητήσεως μεταξύ της Ισπανικής Κυβερνήσεως και της Επιτροπής. Είναι αδιαμφισβήτητο, εξάλλου, ότι το επίμαχο καθεστώς δεν θεσπίσθηκε λαμβανομένης υπόψη της προβαλλόμενης ως ειδικής περιπτώσεως της προσφεύγουσας. Ούτε το γεγονός ότι στη δεύτερη αιτιολογική σκέψη της προσβαλλομένης αποφάσεως μνημονεύεται η εξαγορά της Scottish Power από την προσφεύγουσα συνεπάγεται ότι ελήφθη υπόψη ειδικώς η περίπτωσή της, δεδομένου ότι η μνεία αυτή είναι απλώς ενδεικτική.

39 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, δεύτερον, ότι η εξαίρεση των πράξεων που είναι μεταγενέστερες της 21ης Δεκεμβρίου 2007 από το πεδίο εφαρμογής της υποχρεώσεως ανακτήσεως, βάσει της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, αφενός μεν δεν ήταν οριστική, λόγω της προσφυγής που άσκησε η Deutsche Telekom στην υπόθεση T-207/10 στρεφόμενη κατά αυτού του μέρους του διατακτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως, αφετέρου δε δεν μπορεί να επιβληθεί στα εθνικά δικαστήρια που έχουν επιληφθεί ή θα επιληφθούν προσφυγών των ανταγωνιστών της.

40 Όπως ορθώς επισημαίνει η Επιτροπή, με την επιχειρηματολογία αυτή η προσφεύγουσα υποπίπτει σε σύγχυση μεταξύ της προϋποθέσεως του παραδεκτού βάσει της οποίας η πράξη πρέπει να αφορά ατομικά τον προσφεύγοντα και της προϋποθέσεως περί εννόμου συμφέροντος. Συγκεκριμένα, ενώ η ύπαρξη έννομου συμφέροντος μπορεί να αποδειχθεί, μεταξύ άλλων, βάσει προσφυγών που ασκήθηκαν ενώπιον εθνικού δικαστηρίου κατόπιν της ασκήσεως προσφυγής ενώπιον δικαιοδοτικού οργάνου της Ενώσεως (απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Οκτωβρίου 2008, T-309/04, T-317/04, T-329/04 και T-336/04, TV 2/Danmark κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-2935, σκέψεις 78 έως 82), η προϋπόθεση περί του ότι η απόφαση αφορά ατομικά φυσικό ή νομικό πρόσωπο πρέπει να πληρούται κατά τον χρόνο ασκήσεως της προσφυγής, εξαρτάται δε αποκλειστικώς από την προσβαλλόμενη απόφαση. Επομένως, απόφαση η οποία κηρύσσει ενίσχυση μη συμβατή με την κοινή αγορά και διατάσσει την ανάκτησή της εξακολουθεί να αφορά ατομικά ένα πρόσωπο, μολονότι καθίσταται εν συνεχεία σαφές ότι δεν πρόκειται να ζητηθεί από αυτό η ανάκτησή της (βλ., σχετικώς, προπαρατεθείσα απόφαση Comitato «Venezia vuole vivere» κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 56, και προτάσεις της γενικής εισαγγελέα V. Trstenjak επί της υποθέσεως αυτής, Συλλογή 2011, σ. I-4727, σημεία 81 και 82).

41 Εξάλλου, πρέπει να υπομνησθεί ότι, προκειμένου να γίνει δεκτό ότι η προσβαλλόμενη πράξη αφορά ατομικά τον προσφεύγοντα, αυτός πρέπει να αποδείξει ότι ανήκει σε έναν κλειστό κύκλο, δηλαδή σε ομάδα που δεν μπορεί πλέον να διευρυνθεί κατόπιν της εκδόσεως της προσβαλλομένης πράξεως (βλ., σχετικώς, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 1990, C-152/88, Sofrimport κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-2477, σκέψη 11, και της 22ας Ιουνίου 2006, C-182/03 και C-217/03, Βέλγιο και Forum 187 κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-5479, σκέψη 63).

42 Ως εκ τούτου, εν προκειμένω, η ενδεχόμενη ακύρωση εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου του άρθρου 1, παράγραφος 2, της προσβαλλομένης αποφάσεως και η συνακόλουθη ανάκτηση των επίμαχων ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα, όπως και οι προσφυγές ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, πέραν του ότι είναι εντελώς υποθετικές, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δέχθηκε, απαντώντας στις γραπτές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι δεν έχει ασκηθεί καμία προσφυγή ενώπιον εθνικού δικαστηρίου, δεν δικαιολογούν το συμπέρασμα ότι η απόφαση αφορά την προσφεύγουσα ατομικά.

43 Επιπλέον, καθόσον η προσφεύγουσα επικαλείται την προσφυγή που ασκήθηκε στο πλαίσιο της υποθέσεως T-207/10 για να υποστηρίξει ότι το να μην επιτρέπεται η προσβολή του μέρους του διατακτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως που είναι δυσμενές για την προσφεύγουσα, ενώ παράλληλα κρίνεται παραδεκτή η προσφυγή κατά του μέρους του διατακτικού της προσβαλλομένης

αποφάσεως που είναι για αυτήν ευνοϊκό, συνεπάγεται ότι στερείται της δυνατότητας αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι η Ένωση αποτελεί Ένωση δικαίου, στο πλαίσιο της οποίας οι πράξεις των οργάνων της υπόκεινται σε έλεγχο σχετικά με το αν είναι σύμφωνες με τη Συνθήκη και με τις γενικές αρχές του δικαίου, στις οποίες καταλέγονται και τα θεμελιώδη δικαιώματα. Συνεπώς, οι ιδιώτες πρέπει να μπορούν να απολαύουν αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας των δικαιωμάτων που αντλούν από την έννομη τάξη της Ενώσεως. Εν προκειμένω, πάντως, η προσφεύγουσα σε καμία περίπτωση δεν στερείται παντελώς αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας. Συγκεκριμένα, ακόμη κι αν η υπό κρίση προσφυγή κριθεί απαράδεκτη, τίποτε δεν απαγορεύει στην προσφεύγουσα να προτείνει σε εθνικό δικαστήριο, στο πλαίσιο των διαφορών ενώπιον εθνικού δικαστηρίου των οποίων επικαλείται την ύπαρξη και όπου θα εγερθούν ισχυρισμοί δυνάμενοι να θέσουν εν αμφιβόλω το ότι βάσει της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν υφίσταται υποχρέωση επιστροφής της ενισχύσεως από την προσφεύγουσα, να υποβάλει αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, προκειμένου να αμφισβητηθεί το κύρος της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον με αυτήν διαπιστώνεται ότι το επίμαχο καθεστώς δεν είναι συμβατό με την κοινή αγορά (βλ., σχετικώς, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 24ης Μαρτίου 2011, T-443/08 και T-455/08, Freistaat Sachsen κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2011, σ. II-1311, σκέψη 55 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

44 Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν αφορά ατομικά την προσφεύγουσα.

45 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, επικουρικώς, ότι δεν υποχρεούται να αποδείξει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση την αφορά ατομικά δυνάμει του τελευταίου μέρους περιόδου του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ. Συγκεκριμένα, η προσβαλλόμενη απόφαση αποτελεί κανονιστική πράξη η οποία αφορά την προσφεύγουσα ατομικά και η οποία δεν περιλαμβάνει εκτελεστικά μέτρα.

46 Εν προκειμένω, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ως πράξη η οποία δεν περιλαμβάνει εκτελεστικά μέτρα. Συγκεκριμένα, το άρθρο 6, παράγραφος 2, της προσβαλλομένης αποφάσεως μνημονεύει την ύπαρξη «εθνικών μέτρων που υιοθετήθηκαν για την εκτέλεσ[ή] της μέχρις ότου ολοκληρωθεί η ανάκτηση της ενίσχυσης που παραχωρήθηκε βάσει του [επίμαχου] καθεστώτος». Αφεαυτής η ύπαρξη των μέτρων αυτών ανακτήσεως, τα οποία συνιστούν εκτελεστικά μέτρα, δικαιολογεί τον χαρακτηρισμό της προσβαλλομένης αποφάσεως ως πράξεως περιλαμβάνουσας εκτελεστικά μέτρα. Πράγματι, οι αποδέκτες των μέτρων αυτών μπορούν να τα προσβάλουν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων.

47 Κατά τα λοιπά, τα μέτρα αυτά μπορούν επίσης να προσβληθούν, ενδεχομένως, από την προσφεύγουσα σε περίπτωση κατά την οποία, όπως διατείνεται η προσφεύγουσα (βλ. σκέψη 39 ανωτέρω), θα εφαρμοσθεί έναντι αυτής η υποχρέωση ανακτήσεως. Επιπλέον, όπως επισήμανε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, τα εκτελεστικά μέτρα που περιλαμβάνει η προσβαλλόμενη απόφαση δεν περιορίζονται σε αυτά τα μέτρα ανακτήσεως, αλλά περιλαμβάνουν και όλα τα μέτρα που σκοπούν στην εφαρμογή της αποφάσεως περί μη συμβατού, μεταξύ των οποίων καταλέγεται ιδίως αυτό της απορρίψεως αιτήσεως για την παροχή του επίμαχου φορολογικού πλεονεκτήματος, απόρριψη την οποία δύναται να προσβάλει η προσφεύγουσα ενώπιον εθνικού δικαστηρίου. Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας περί του ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν περιλαμβάνει, ούτε και προϋποθέτει, εκτελεστικά μέτρα για να παραγάγει τα έννομα αποτελέσματά της, δεδομένου ότι απαγορεύει άνευ άλλου τινός τη συνέχιση της εφαρμογής του επίμαχου καθεστώτος εκ μέρους των δικαιούχων και του Βασιλείου της Ισπανίας.

48 Ως εκ τούτου, η προσβαλλόμενη απόφαση περιλαμβάνει εκτελεστικά μέτρα και, κατά συνέπεια, χωρίς να απαιτείται να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί του ζητήματος αν η εν λόγω απόφαση αποτελεί κανονιστική πράξη, το επιχείρημα που προβάλλει επικουρικώς η προσφεύγουσα και το οποίο στηρίζεται στο τελευταίο μέρος περιόδου του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ πρέπει να απορριφθεί.

49 Κατόπιν των προεκτεθέντων, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, χωρίς να απαιτείται να εξετασθεί ο πρώτος λόγος απαραδέκτου που ήγειρε με την ένστασή της η Επιτροπή και που αντλείται από έλλειψη εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας.

Επί των δικαστικών εξόδων

50 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα έξοδά της, καθώς και σε αυτά στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της δεύτερης.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την Iberdrola, SA στα δικαστικά έξοδα.

Truchot Martins Ribeiro Wahl

Soldevila Fragoso Kanninen

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο, στις 8 Μαρτίου 2012.

(υπογραφές)